UUTISET

Turve työllistää epävarmoinakin aikoina.
TOIMITUSJOHTAJA MATTI PELTOLA, KONEYRITTÄJÄT RY

PÄIVÄN PUNKTI

Uraani talteen

Valtioneuvosto myönsi Talvivaaran kaivokselle luvan ottaa kaivosmateriaalista uraani talteen. Päätös oli ryhdikäs, mutta vaati äänestyksen.

Päätös oli kuitenkin oikea. Asiasta vastaava ministeri Jyri Häkämies perusteli asiaa ympäristösyillä.

Kaivoksessa uraania nimittäin tulee maasta, haluttiinpa tai ei. Uraani myös säilyy ikuisesti eikä haihdu ilmaan tai mätäne. On järkevää ottaa se erilleen.

Kuitenkin myös vastustajat vetosivat ympäristösyihin. Vastaan äänestäneet ministerit olivat sitä mieltä, että parempi jättää uraani lillumaan altaisiin kuin kerätä pois.

Erimielisyys ehkä kuvastaa laajemmin ajattelutapojen eroja. Joidenkin mielestä Suomessa tarvitaan uutta tuotantoa. Joidenkin toisten mielestä Suomi on valmis ja voimme ryhtyä vetämään lonkkaa.

Äskettäin julkistettiin Jorma Elorannan yhden miehen komitean mietintö investoinneista. Eloranta esitti, että Suomessa tulisi edelleen investoida rohkeasti. Pitäisi rakentaa tehtaita, voimalaitoksia ja liikenneväyliä.

Esitys on kauhistus niille, joiden mielestä esimerkiksi uusia kaivoksia ei saisi perustaa.

Viime vuosina tuotannon rakentaminen ei ole ollut suosiossa. Kuka nyt investoisi raskaaseen metalliin, puunjalostukseen tai elintarviketeollisuuteen kun voi sävellellä soittoääniä ja tehdä tietokonepelejä.

Virtuaalitaloudessa kaikki on siistiä sisätyötä. Cityvihreässä Suomessa onnelliset ihmiset asuvat isossa kerrostalossa ja elävät lähettelemällä toisilleen sähköpostiviestejä. Välillä piipahdetaan alakerran kahvilassa litkimässä lattea. Lomalle lennetään Thaimaahan, koska matkailu kotimaassa lisää hiilijalanjälkeä.

Tämä kaikki on hauskaa niin kauan kuin sitä riittää. Sitten kun juhlat ovat ohi, huomataan, että ympäristön pelastaminen se vasta investointeja vaatiikin. Ilman tekniikkaa emme selviä.

Talvivaara-päätöksessä olikin hyvää se, että ensimmäistä kertaa pitkään aikaan hallitus ei uskonut vääriä profeettoja vaan teki niin kuin pitää tehdä.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Matkailuala ei kuuntele asiakkaita

Hotelli- ja matkailuala kuuntelee heikosti asiakastaan. Siksi se menettää asiakkaita ja tuloja.

Suomi kiinnostaa ulkomaisia matkailijoita, etenkin venäläisiä ja aasialaisia. Ulkomaiset matkailijat olisivat valmiita ostamaan ja maksamaan enemmän, mutta matkailuala ei osaa vastata uusiin ja muuttuviin tarpeisiin.

”Asiakkaita pitäisi kuunnella ja vastata heidän tarpeisiinsa nykyistä yksilöllisemmin”, neuvoo yritysvalmentaja **Jere Talonen**.

Ulkomaisten matkailijoiden osuus kasvoi joulukuussa 12 prosenttia. Etelä-Karjalassa matkailu kasvoi lähes puolella, mutta Lapissa vain 3 prosenttia.

”Munat laitetaan yhteen koriin. Paikalliset hotelliketjut toimivat pääosin kustannuslähtöisesti ja riskittömästi. Tasapäinen itsepalvelukulttuuri ei täytä vaativimpien asiakkaiden tarpeita.”

”Tärkeintä on tarjota oikeille asiakkaille oikeita tuotteita ja palveluja oikeilla hinnoilla oikeita myyntikanavia hyödyntäen. Kun asiakkaasta välitetään, hän maksaa mielellään enemmän”, sanoo Talonen.

MT

PEKKA FALI

Turpeen nosto näkyy rajusti maisemassa. Loppuun käytettyjä alueita on metsitetty ja kunnostettu sorsien ja kahlaajien elinympäristöiksi.

Turveyrittäjät tuskastuneet ympäristölupakäsittelyn hitauteen

Viitasammakko on yksi turvetuotannon ympäristölupien jarru tai peräti este. Direktiivilajin esiintyminen selviää vain kevään kutuajan kurnutuksen perusteella.

Vaasan hallinto-oikeus päätti noin vuosi sitten, että turvetuotantoalueilta pitää selvittää mahdollinen viitasammakoiden olemassaolo.
JUHA ANTTILA

Suuret ja pienet turveyrittäjät ovat tuskastuneet ympäristölupien hitaaseen ja kalliiseen käsittelyyn. Aluehallintoviranomaiset puolestaan vetoavat ympäristöselvitysten ja valitusten paljouteen.

”Vaasan hallinto-oikeus päätti noin vuosi sitten, että turvetuotantoalueilta pitää selvittää mahdollinen viitasammakoiden olemassaolo”, ympäristöneuvos **Juha Anttila** Pohjois-Suomen aluehallintovirastosta (avi) sanoo.

Anttilan edustaman avin käsittelyssä on yli 80 turvetuotannon ympäristölupaa. Määrä on noin kolmannes kaikista käsitelävistä ympäristöluvista.

Anttilan mukaan viitasammakkopäätös aiheutti suuren hässäkän. ”Kukaan ei osaa sanoa, miten homma pitäisi kunnolla hoitaa.”

Asiat ovat menneet koko ajan vaikeammiksi, Anttila valittaa.

Viitasammakko on vain yksi direktiivilajeista.

Turvetuotantolupaa haluavan pitää selvityttää monien muidenkin kasvi- ja eläinlajien esiintyminen, ennen kuin lupa voidaan myöntää.

Vapo sai vain 530 hehtaaria

Vapo Oy:ssä huomattiin käänne huonompaan vuonna 2010. Vielä vuosina 2008–2009 yhtiö sai lainvoimaiset ympäristöluvat noin 2 500 hehtaarille vuodessa.

Ympäristöhallinnon uudistus tuli voimaan vuoden 2010 alussa. Sinä vuonna Vapolle myönnettiin tuotantolupia enää 1 700 hehtaarille.

Vapon lakimies **Martti Patrikainen** odotti, että kun hallinto saa rivinsä järjestykseen, lupamäärä palautuu 2000-luvun lopun lukemiin.

Viime vuonna Vapo sai lainvoimaisia turvetuotantolupia enää 530 hehtaarille.

”Tästä vuodesta ei voi sanoa vielä mitään, mutta ei kai tämä enää huonompaan voi mennä”, Patrikainen toteaa.

Vapolla on tällä hetkellä turvetuotannossa noin 46 000 suohehtaaria. Lupabyrokratiassa on parhaillaan noin 14 000 hehtaaria, joka riittäisi korvaamaan kolmessa vuodessa tuotannosta poistuvan alan.

Nykyajalle tyypillistä on, että kaikista myönnetyistäkin turveluvista valitetaan hallinto-oikeuteen. Valitukset aiheuttavat lisätyötä kaikissa portaissa ja hidastavat lupien käsittelyä.

Aiemmin Vapon saamista luvista noin kolmannes tuli suoraan, loput valitusten kautta.

Luontojärjestöt ovat ahkerimmat valittajat

Turvetuotantoluvista valittavat herkimmin luontojärjestöt, Suomen luonnonsuojeluliitto ja sen alaiset piirit. Paljon valittavat myös lintuharrastajien järjestöt.

Turvetuotantoalueen alapuolella olevien vesistöjen rantaasukkaat ja osakaskunnat ovat myös melkein aina tuotannon aloittamista tai laajentamista vastaan.

Ympäristöneuvos Anttila pelkää jo aikaa, jolloin ollaan sähköisessä lupakäsittelyssä. ”Silloin on helppoa parin saunakaljan jälkeen ryhtyä tehtailemaan valituksia suoraan tietokoneella.”

Sähköisessä lupakäsittelyssä kuka tahansa pääsee kurkistelemaan keskeneräisiä hankkeita. Avoimuudella on hyvät, mutta myös huonot puolensa.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristöylitarkastaja **Satu Kouvalainen** myöntää, että turvetuotantoalueiden ympäristölupien käsittelyajat ovat pidentyneet.

Selvityksiä vaaditaan aiempaa enemmän, vesienkäsittelyvaatimukset ovat tiukentuneet. Pohjanmaalla myös happamat sulfaattimaat aiheuttavat lisäselvitystarpeita.

Lausuntojen, muistutusten ja vastineiden laatimiseen on varattava aikaa. Muutamat hakemukset hallinto-oikeus palauttaa uuteen käsittelyyn.

REIJO VESTERINEN

”Turpeella yritämme täällä itsemme elättää”

”Emännän kanssa kahdestaan touhutaan, turpeella yritämme täällä itsemme elättää”, Keski-Suomessa Karstulan ja Kannonkosken rajamaiden turvesoista kotimaista energiaa nostava **Jani Tarvainen** sanoo.

Tarvainen on hakenut ja saanut ympäristöluvan reilun seitsemän hehtaarin laajennukselle. Se liittyy nykyiseen 15 hehtaarin turvesuohon.

Aluehallintoviraston luvasta valitti yksi kesämökkiläinen, ja tuotannon aloittaminen laajennusosalla lykkääntyy ainakin vuodella.

Uudelta tuotantoalueelta kolmen hehtaarin kuivatusvedet laskevat valittajan suuntaan. Nykyisillä tuotantoalueilla on käytössä ympäristöluvan vaatimat laskeutusaltaat ja pintavalutuskentät. Uusillekin alueille ne on pakko tehdä.

Tarvainen on toimittanut Vaasan hallinto-oikeuteen vastineen valitukseen. Tekstiä hän mietti ja teki yhdessä toisen turvetuottajan kanssa.

”15–20 hehtaarin turvesuolla yksi huusholli pysyisi pystyssä”, Tarvainen laskee.

Pelkkä 15 hehtaarin peltoala ei riitä toimeentuloon, kun karjaa ei ole.

Viime kesän turve jo Jyväskylässä

Viime kesänä nostamansa polttoturpeen Tarvainen on jo toimittanut Jyväskylään Keljonlahden voimalaan. Jäljellä on pelkkä aumanpohja.

Viime kesän tuotantotavoite lähes täyttyi. Hehtaarilta irtosi liki tuhat megawattia kotimaista energiaa.

Ympäristöministeri **Ville Niinistön** (vihr.) puheet turvetuotannon lopettamisesta nostavat Tarvaisen karvat pystyyn.

”Miksi maaseutu pitäisi ajaa alas. Nykyhallitusta huonompaa ei ole ollutkaan.”

Etenkin sisämaan voimaloissa turve on välttämätön polttoaine, jota tarvitaan myös puuta poltettaessa.

Valittajat Tarvainen panisi maksamaan tuotannon viivästymisestä.

Tuotantoluvista yrittäjä joutuu maksamaan tuhansia euroja ilman ylimääräisiä valituksia ja selityksiäkin.

REIJO VESTERINEN

Turvesoilla vähäinen osuus Kyyjärven kuormituksesta

Saarijärven reitin latvavesillä olevaan Kyyjärveen tulevasta orgaanisesta kuormituksesta alle kolme prosenttia tuli Vapon turvesoilta, insinööritoimisto Saloy Oy:n viime kesänä tekemät mittaukset osoittavat.

Mittaukset ovat pieni osa kolmevuotista Taso-hanketta, jota rahoittavat paikallisten toimijoiden lisäksi ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Hanke paneutuu turvetuotannon ja metsätalouden vesiensuojelun kehittämiseen.

Saarijärven reitin varrella on käyty kovaa keskustelua vesien heikentyneestä laadusta ja sen syistä. Saloy Oy:n toimitusjohtajan **Tapio Salmisen** mielestä etenkin reitin yläosalla on paljon ojitettuja soita ja turvemaita. Kunkin tekijän vaikutusta vesien tilaan on vaikea yksilöidä, kun ainoastaan turvetuotannon päästöjä seurataan yksilöllisesti.

Saarijärven reitillä ja Kivijärven ympäristön vedenlaatukartoitus tehtiin heinä–elokuussa. Tarkempi veden kemiallinen hapenkulutus tutkittiin kaikista kahdeksasta Kyyjärveen laskevasta merkittävästä purosta tai joesta. Kahteen jokeen laskee valumavesiä turvetuotantoalueilta.

Mittausten perusteella Kyyjärven sekä siihen laskevien jokien ja purojen vesien kemiallisen hapenkulutuksen arvot olivat korkeammat kuin alempana Saarijärven reitillä. Myös veden kiintoainepitoisuudet olivat korkeammat latvavesissä kuin reitin alaosissa.

Kiintoainepitoisuus suurin Kivijärvessä

Korkein kiintoainearvo 38,5 milligrammaa litrassa mitattiin Kivijärvestä Puralankylän kohdalta.

Vehkanevan turvetuotantoalueen valumavedessä oli kiintoainetta 21,2 milligrammaa litrassa, Peuralinnannevan alapuolella lähes yhtä paljon.

Tutkimuksen tekijä huomauttaa, että mittaushetkellä virtaama oli vähäinen, joten kuormitus ei ollut suuri.

Savonnevalta lähtevän veden kemiallisen hapenkulutuksen arvo oli korkein, 62,2 milligrammaa litrassa. Tekolanpurosta mitattiin arvo 53 milligrammaa litrassa, vaikka puron valumaalueella ei ole turvetuotantoa.

Kyyjärveen laskevien jokien ja purojen vesissä tuli mittauspäivänä happea kuluttavaa kuormaa yhteensä noin 19,5 tonnia vuorokaudessa. Turvetuotantoalueelta lähtevistä puroista kuormaa tuli 515 kiloa vuorokaudessa.

Jokien ja purojen yhteenlaskettu virtaama mittauspäivänä oli noin 4 600 litraa sekunnissa.

Kartoituksen aikana heinäkuussa Kyyjärven pintaveden sinilevä- ja kiintoainepitoisuudet olivat matalia.

Tutkimuksen tekijä päättelee, että pääosa Kyyjärveen tulleesta orgaanisen aineksen kuormituksesta tuli mittausajankohtana muualta kuin turvetuotannosta. Johtopäätöstä tukevat myös järvellä tehdyt kiintoaine- ja sinileväkartoitukset.

REIJO VESTERINEN

Niinistön turvekantaa arvostellaan jyrkästi

Koneyrittäjät ry:n toimitusjohtaja **Matti Peltola** arvostelee ympäristöministeri **Ville Niinistön** (vihr.) halua ajaa alas kotimaista, huoltovarmaa turvetta energiamuotona.

Niinistö ehdotti energiaturpeen verotuksen kiristämistä ja arvioi, että turpeen käyttö tulee kannattamattomaksi 10 vuodessa.

”Turve työllistää epävarmoinakin aikoina, mutta ympäristöministeri ajaa käytännössä turpeenkäytön korvaamista ulkomaisella kivihiilellä. Samaan aikaan toisen lähipolttoaineen, puun käytön lisäys on vaikeaa, kun pienpuun energiatukea (petu) ei saada tänä vuonna voimaan”, Peltola toteaa.

Lukuisien eri tahojen laatima suo- ja turvemaiden strategia ja Niinistön linjaukset turpeen asemasta energiapolitiikassa ovat pahasti ristiriidassa, Peltola arvostelee.

”EU:n energiapolitiikassa painotetaan uusiutuvuutta, omavaraisuutta ja vähäpäästöisyyttä. Suomessa turve on lähipolttoaine, joka täyttää Euroopan tavoitteet paremmin kuin kivihiili”, Peltola korostaa.

Hänen mukaansa Niinistön esittämän turpeen veron korotuksen sijasta tulisi nostaa kivihiilen veroja, jos energiaveroihin on syytä kajota.

Peltola vaatii hallitusta siirtämään pienpuun energiatukeen tälle vuodelle varatut määrärahat kemeratukiin.

”Energiapuumarkkinat pitää saada vakiintumaan. Näin pidettäisiin samalla kotimaisia talouden rattaita pyörimässä”, Peltola sanoo.

”Mahdotonta toteuttaa”

Energiateollisuus ry:n mukaan (ET) lämmityksen yhteydessä tuotetaan sähköä tehokkaasti yhteistuotannossa, jossa energiasta voidaan hyödyntää 85–90 prosenttia.

Samoissa laitoksissa käytetään turpeen kanssa yhä enemmän puuta, jonka lisääminen on välttämätöntä uusiutuvan energian tavoitteen saavuttamiseksi.

”Tämän mittaluokan lämmön- ja sähköntuotannon uudelleen rakentaminen kymmenessä vuodessa olisi paitsi mahdoton myös järjettömän kallis urakka”, arvostelee ET:n toimitusjohtaja **Juha Naukkarinen**.

”Turve voisi hyvin olla osana Suomen energiajärjestelmää vielä vuosikymmeniä. Maakunnistamme puolessa turve on tärkein kaukolämmön polttoaine. Yli miljoona suomalaista asuu taloissa, joiden lämmön tuotantoon on käytetty turvetta”, hän muistuttaa.

JUHA AALTOILA

Turve on osa omavaraisuutta

Suomalaisten yhdyskuntien ja teollisuuden energiantuotanto perustuu pitkälti kotimaan turpeeseen ja puuhun. Kaukolämmityksen ja sähkön yhteistuotannon polttoaineista näiden osuus on nyt yhtä suuri, yhteensä lähes 40 prosenttia. Loppu on pääasiassa kivihiiltä ja maakaasua.

”Suomi tuo kaikesta energiastaan yli kaksi kolmasosaa. Tämän vuoksi on kansallisesti tärkeää pitää kiinni omista polttoaineista eikä korvata niitä tuonnilla”, Energiateollisuus ry:n toimitusjohtaja **Juha Naukkarinen** korostaa.

”Kotimaiset polttoaineet työllistävät, tukevat kansantaloutta, kauppatasetta ja huoltovarmuutta. Turpeen merkittävät veronkorotukset johtaisivat fossiilisten tuontipolttoaineiden käytön kasvuun”, hän sanoo.

JUHA AALTOILA